

ABC

NOWINY CODZIENNE

Nr. 323

Warszawa, wtorek 10 listopada 1936 r.

Rok XI

Opór czerwonych dogorywa

Gwardia cywilna przeszła na stronę powstańców

Madryt przeżywa dni grozy

TOLEDO 9.11. Po gwałtownych starciach powstańcy zajęli szpital miejski i uniwersytet, przedstawiając się do dzielnicy Yeserias, położonej między mostami Toledo i Segowii.

W pobliżu Campo de Retamares kolumna gen. Asensio, która atakowała stolicę od strony północno-zachodniej, spotkała się z niesłychanie zacietym oporem wojsk rządowych, które zajmowały podwójne a w niektórych miejscach nawet potrójne linie okopów. Zdobyto je w krwawej walce na bagnety.

Na odcinku Casa del Campo 1200 gwardzistów cywilnych przeszło na stronę wojsk narodowych. Podczas ostatnich walk powstańcy wzięli 2000 jeńców. Straty wojsk rządowych są bardzo znaczne.

Batalion kobiet

W walkach, jakie toczyły się ub. nocy o Casa del Campo, po stronie wojsk rządowych walczył batalion kobiet, który poniósł bardzo ciężkie straty.

Miasto pogrążone jest w ciemnościach rozjaśnianych jedynie pożarami domów i wybuchami pocisków.

W stolicy panuje panika. W szpitalu Carabanchel, który był zamieniony w forteczkę powstańcy wzięli 150 jeńców. Nieprzyjacieli wycofując się pozostawili w murach fortyfikowanego szpitala przeszło 150 zabitych i wielu rannych.

Wszystkie stacje radiowe, znajdujące się w rękach powstańców, nadały odezwę gen. Franco do ludności Madrytu, zalecającą zaprzestanie oporu. Odezwa zapewnia, iż ludność cywilnej nie będzie zagrożona, ukarani zostaną jedynie winni.

W ciągu nocy na przedpolu Madrytu przybyła czwarta kolumna wojsk powstańczych, nacierająca od strony Aranjuez. Po przybyciu na pozycje i nawiązaniu łączności z pozostałymi trzema kolumnami, nowe oddziały przystąpiły niezwłocznie do akcji przeciwko oddziałom rządowym.

Gwardia cywilna przeszła na stronę powstania i walczy z oddziałami rządowymi. Pałac królewski przy współudziale gwardii cywilnej zdobyty został przez powstańców.

Na innych frontach

SALAMANKA 9.11. Według komunikatu oficjalnego głównej kwatery powstańczej, na froncie Teruel zostały odparte ataki wojsk rządowych. W ręce powstańców dostał się obfity materiał wojenny. Na froncie Soria zajęto miejscowości Castejon de Henares. Na odcinku Santander odparto ataki na pozycje, znajdujące się w pobliżu miejscowości Espinosa.

Na odcinku Escorial powstańcy zajęli Navamontilla.

Na odcinku południowym wojska powstańcze czynią postępy nie spotykając się z oporem przeciwnika.

Nowy doradca z Sowietów
PARYŻ 9.11. Jak donoszą z

Pomoc bezrobotnym to nie jałmużna to obowiązek i nakaz sumienia.

Bilbao, przybył tam radca ambasady sowieckiej w Madrycie Tumanow, w roli doradcy politycznego przy obwołanym niedawno „autonomicznym rządzie” w Bilbao.

Proces Dziarmagi i towarzyszy o postrzelenie defraudanta

Na ławie oskarżonych w Sądzie Okręgowym zasiadał wczoraj grupa 16-tych młodych ludzi, pod zarzutem należenia do tajnej organizacji i usiłowania zabójstwa drukarza, Zbigniewa Brzezińskiego.

Wedle aktu oskarżenia w początkach 1935 roku, w Obozie Narodowo-Radykalnym „nastąpił rozłam”, wskutek czego grupa członków, z 20-letnim Bolesławem Piaseckim na czele, odseparowała się, głosząc hasła samodzielnego i rzekomo jawnie rewolucyjnego. Program nowej grupy został opracowany i miał być wydany w formie broszury p. t. „Cele rewolucji narodowo-radykalnej”.

Już po opracowaniu wytycznych programowych, w dniu 29 czerwca 1935 r. odbył się zjazd kierowników partyjnych w majątku Kąty. Uczestnicy zjazdu sfotografowali się następnie. Zdjęcia te w przyszłości stały się ważnym dowodem w ręku władz.

Po zjeździe rękopis broszury „Cele rewolucji narodowo-radykalnej” wręczył drukarzowi Zbigniewowi Brzezińskiemu, który otrzymał również od Zygmunta Dziarmagi, członka ONR, kwotę 750 zł. na koszty druku. Brzeziński zwrócił z oddaniem broszurę, mówiąc, iż cały nakład został zniszczony, ponieważ policja była na tropie. Wykrety Brzezińskiego spowodowały, że członkowie grupy zaczęli go podejrzewać.

Brzezińskiego zaproszono do mieszkania członka grupy, Andrzeja Świąt-

lickiego. W mieszkaniu znajdował się Piasecki i Dziarmaga. Po zamknięciu drzwi na klucz zażądano od Brzezińskiego wyjaśnień. Drukarz twierdził, że broszura będzie wkrótce wydana. Chcąc sprawdzić wiarygodność tego oświadczenia po całonocnej naradzie postanowiono zatrzymać Brzezińskiego w mieszkaniu. Drukarz zdołał zmyć czujność straży i zbiec.

W kilka dni później, gdy Brzeziński wyszedł ze swego mieszkania, udał się do domu przy ul. Siewerskiej 9. Na klatce schodowej, zauważył, że idą za nim Dziarmaga i niejaki Malicki. Wówczas Brzeziński zatrzymał się, pytając czego chcą od niego.

„Polujemy na ciebie już od tygodnia — oświadczył Dziarmaga — chodź na sąd honorowy”.

Brzeziński nie chciał zejść na dół, a wtedy Dziarmaga i Malicki pochwycili go za ręce i zaczęli ciągnąć. W chwili gdy znaleźli się na pół piętře, Dziarmaga miał wedle aktu oskarżenia przyłożyć rewolwer do prawego ramienia Brzezińskiego i strzelić. Brzeziński ranny w klatkę piersiową zachwiał się i przewrócił, a wówczas Malicki kopnął go. Dziarmaga próbował strzelić po raz drugi już do leżącego, lecz rewolwer zaciął się.

Po strzale Dziarmaga wypadł na ulicę. Zatrzymał go posterunkowy Lenczewski, który usłyszał ogłoszenie strzału. Młodzieniec oddał policjantowi rewolwer, mówiąc: „Postrzeliłem

Dzień wczorajszy poświęcony był na wyższych uczelniach pamięci ś. p. Stanisława Wacławskiego, który w pamiętnych

złodzieja, który ukradł pieniądze”.

W toku dochodzenia o usiłowanie zabójstwa Brzezińskiego, policja arestowała również Malickiego i trzeciego uczestnika zamachu, Kaczorowskiego.

Obie sprawy o usiłowanie zabójstwa Brzezińskiego oraz o tajny zjazd w maj. Kąty połączone w jedną całość. Przed Sądem Okręgowym oprócz Dziarmagi, Malickiego i Kaczorowskiego stanęli również uczestnicy zjazdu w Kątach. Oskarżonych broni 13-tu adwokatów, z adw. Stanisławem Kijeńskim, Janem Nowodworskim i Mogilnickim na czele.

Dziarmaga przyznał się do należenia do tajnej organizacji, zaprzeczając temu, aby miał zamiar pozbawić życia Brzezińskiego. Zdaniem Dziarmagi, Brzeziński przywłaszczył sobie pieniądze, które wydał na libacje. Oskarżony postanowił postrzelić złodziejską ręką, dla tego też strzelił celując w ramię.

Pozostali oskarżeni Malicki i Kaczorowski oświadczyli, że nie wiedzieli o zamiarach Dziarmagi. Po zostali oskarżeni również nie przyznali się do winy, dowodząc, iż wyliczając Kąt posiadała wyłącznie charakter towarzyski.

Po przesłuchaniu oskarżonych sąd zarządził przerwę w procesie do czwartku, kiedy rozpocznie się przesłuchanie wezwanych na proces 14-tu świadków.

cie stawia państwo i narody całkiem różnych i innych cywilizacji. Jakąż wreszcie niedaną szopką jest wszelkie organizowanie nowego świata bez papieża i bez autorytetu kościoła... To też nie negując nawet myśli zorganizowania społeczności narodów — musimy kategorycznie stwierdzić, że dzisiejszość nam tu nie odpowiada i że na Genewę nie liczymy. Protestancka i masonska Anglia może mówić o reformie statutu Ligi — katolicka i narodowa Polska tylko o jej nastąpieniu przez jakąś inną instytucję, a gdy na tamtą jeszcze nie pora — wprost o jej skasowaniu.

Mniejsze już rozbieżności zachodzą w drugiej sprawie, to jest w dyskusji nad możliwościami nowego Lokarno. Dyskusja ta będzie możliwa pod dwoma warunkami — pierwszy to nie czynienie różnic między bezpieczeństwem na wschodzie, drugi to przyjęcie za zasadę, że nie ma koncertu mocarstw bez Polski. A więc, że przyszłe Lokarno, ma być właśnie zaprzeczeniem dawnego i że pomysł paktu czterech będą złożone do lamusa. W tego rodzaju dyskusjach może dojść do czegoś w Londynie.

Wogóle stwierdzić trzeba, że wizyta może przynieść ciekawe rezultaty i rozstrzygnąć wiele doraźnych problemów polityki. Nie trzeba jej jednak przeceniać, bo węzły nasze z Anglią są luźne i wogóle jesteśmy

TAKIŻ JEST POZYTEK Z TYCH NIESZCZĘSNYCH ZYDÓW... CZEŁADZ CHRZEŚCIJAŃSKĄ CHOWAJĄC, OD CHRYSZTUSA JE ODWODZĄ I NIEWIASTY CHRZEŚCIJAŃSKIE, KTÓRE SŁUŻĄ, BRZEMienne CZYNIA, NA WZGARDE WIELKĄ KRWI CHRZEŚCIJAŃSKIEJ. A GDY NA MYTACH SIEDZĄ A CHRZEŚCIJAN ŚCISKAJĄ WIELKĄ SIĘ DZIEJE IMIENIU CHRYSZTUSOWEMU ZELZYWOSC, IZ SIĘ WIERNI TYM BLUŻNIERCOM PANA SWEGO KŁANIAĆ MUSZĄ. NIE MYSLIM O TEM, ABY BYLI WYGNANI...

Pioir Skarga

(Żywoity Świętych).

Dzień żałoby młodzieży akademickiej w piątą rocznicę śmierci Wacławskiego

dniach listopadowych przed 5-ciu laty padł na ulicach Wilna w walce o Wielką Polskę. Założeniem młodzieży było uczczenie pamięci Wacławskiego w sposób poważny, godny wielkości idei, którą reprezentował i w imię której zginął. Program ułożony przez młodzież, a aprobowany przez władze akademickie przewidywał: Mszę św. w kościele akademickim, przemarsz na Politechnikę, gdzie miała się odbyć uroczysta akademicka żałobna. Niestety, pewne okoliczności podniecały gorące elementy do wystąpień.

Żałobna msza święta

O godz. 10.30 kościół Akademicki św. Anny wypełnił wielotysięczny tłum młodzieży, na środku ustawiono symboliczny katafalk, w prezbiterium zajęły miejsca poczty sztandarowe Bratnich Pomocy, korporacji i organizacji katolickich. Mszę św. żałobną odprawił ks. prałat Jachimowski, w kazaniu wygłosił ks. rektor Detkensa, cytując na wstępie słynne słowa Tertuliana: „Krew męczenników jest naszym posiewem”.

Koszty utrzymania rosną

Działająca przy Głównym Urzędzie Statystycznym komisja do badania zmian kosztów utrzymania, notując od pewnego czasu stały wzrost drożyzny. Komisja stwierdziła, że w październiku koszty utrzymania rodziny pracowniczkiej w Warszawie wzrosły znowu o 1.3 proc.

Kazanie skończone. O mury świątyni uderzyła wieloma tysiącami głosów i serc śpiewana pieśń „Bże, coś Polskę!” Po wyjściu z kościoła młodzież odśpiewała Hymn Młodych, a następnie, jak to było przewidziane, skierowała się Krakowskim Przedmieściem w kierunku Politechniki, gdzie miała się odbyć akademicka.

Kordony, kordony...

Na wysokości ulicy Trębackiej młodzież, idąc w całkowitym spokoju i powadze, zagroził drogę pierwszemu kordon policyjny, spychając młodzież ku dzielnicy północnej. Młodzież, pragnąc zachować spokój, zatrzymała się przy grobie Nieznanego Żołnierza i tutaj, przed symbolem chwale i bohaterstwa polskiego żołnierza, odśpiewała Hymn Młodych. W tym czasie osiem aut policyjnych przejeżdża ulicą Królewską. W dalszym ciągu młodzież posuwała się całym szeregiem grup w kierunku Politechniki i mimo licznych przeszkód, spokojnie zdołała dotrzeć do Politechniki.

Wiec w Politechnice

Bramy Politechniki były jednak zamknięte. Boczny wejściem, a następnie przez otwartą późniejszą bramę, młodzież dostała się do Politechniki, gdzie na dziedzińcu odbył się wiec o charakterze żałobnej manifestacji. Wszyscy mówcy, przemawiający na wiecu, podkreślali moment ciągłego naporu żywota, wskazując na konieczność walki z nim na wszystkich frontach. Po wiecu młodzież, wychodząc z Politechniki, spotkała niespodzianką. Oddziały policyjne usiłują zepchnąć ją z powrotem do Politechniki. Na tym tle dochodzi do starć. Wreszcie młodzież cofnęła się do Politechniki, oczekując wyjaśnienia sytuacji.

W tym czasie na interwencję władz akademickich, kordony policyjne z przed Politechniki zostały wycofane, a młodzież w całkowitym spokoju rozeszła się do domów.

Sprawa Żyrardowa

Jak się dowiadujemy, wydział II Handlowy Sądu Okręgowego w Warszawie ogłosił wczoraj postanowienie w sprawie zażaleń i wniosków, zgłoszonych przez przedstawicieli koncernu Boussaca na tle procesu o Zakłady Żyrardowskie. Sąd odmówił dopuszczenia reprezentantów dawnego zarządu z ramienia Boussaca do bezpośredniej kontroli obecnej go spodarkę w Zakładach Żyrardowskich, uznając, że w czasie trwania sekwestru tylko sąd może sprawować taką kontrolę i jest ona zupełnie wystarczająca wobec składania przez sekwestr określonych sprawozdań. Sąd Handlowy zezwolił natomiast na zapoznanie się z niektórymi księgami i dokumentami w związku z ekspertyzą dotyczącą szkód, wyrządzonych w okresie sprawowania rządów przez dotychczasową większość akcjonariuszy. Biegli z ramienia Boussaca będą jednakże mogli zbadać te księgi pod nadzorem sekwestru. Zażalenie przeciwko decyzji o powołaniu nowej komisji ekspertów dla określenia dokładnego strat, wyrządzonych akcjonariuszom polskim — Sąd postanowił zwrócić pełnomocnikowi koncernu

Londyńska wizyta

Obecny pobyt ministra Becka w Londynie aktualizował sprawę stosunków polsko-angielskich. Są to stosunki wyprowadzone luźne i nikłe, ale nie mniej ważne, skoro dotyczą takiej potęgi, jaką jeszcze niebicie jest Wielka Brytania.

Ważną niewątpliwie jest sama londyńska wizyta ministra Becka, choć nie zawiera w swojej istocie nic takiego, co byłoby wydarzeniem w naszej polityce, lub co mogłoby oddziaływać zasadniczo na jej bieg. Są jednak sprawy dość ważne, które zapewne będą poruszone w Londynie, a mianowicie sprawa Ligi i sprawa nowego paktu bezpieczeństwa.

Sprawa Ligi jest dla Anglii pierwszorzędnego znaczenia i Polska okazać się tu może — partnerem pożądanym i poszukiwanym. Od czasu bowim wojny włosko-abyssyńskiej instytucja genuewska znalazła się w przeraźliwym impasie i mimo przeniesienia się do nowego wspaniałego pałacu znajduje się raczej w stanie podobnym do agonii. Otóż ta agonizacja Ligi niepokoi Anglię, która chciałaby coś na to pomóc. Liga jest bowiem Anglii bardzo potrzebna i już od czasu swojego powstania była właściwie niczym innym, jak narzędziem jej polityki.

Druga sprawa to układ o jakichś nowe Lokarno — ściśle związane z ławą pierwszą. Jeśli stara Liga ma się o-

stać, to musi być podjęta jakaś organizacja Europy i jakieś nowe ogólne gwarancje bezpieczeństwa. Stare Lokarno leży w gruzach, a próby zastąpienia go przez pakt czterech nie dało żadnego rezultatu. Anglia będzie chciała więc zapewne coś nowego na to miejsce postawić.

Punkt widzenia Anglii na te sprawy jest więc taki, że trzeba aktywizować Ligę i wobec tego rozstrzygnąć sprawę bezpieczeństwa. Dawniej stałe rozróżniano bezpieczeństwo wschodnie i zachodnie, wprowadzał to też pakt czterech. Zaproponowanie polskiego ministra do Londynu pozwałoby przypuszczać, że to stanowisko zostało poniekąd, lub w każdym razie nie tak kategorycznie nie bronię. Zresztą nie należy nigdy o tem zapominać, że papierowa gwarancja może być zawsze wniwecz obrócona sztukami interpretacji i uniwersalną klauzulą de rebus sic stantibus.

Punkt widzenia Polski na te sprawy musi być trochę inny. Jeśli o Ligę to urzędowo koła stały i stają na stanowisku popierania Genewy. Narodowa nasza opinia jest jej jednak stanowczo przeciwna. Bo przeciwna być musi instytucji masonskiej i prowadzącej politykę masonską. Jakąż wartość posiadać może owa rzesza narodów, w której słowo „narod” jest właściwie nieprawomyślne, a które na jednym poziomie tak po alfabe-

Tribuna naszych Czytelników

Wśród szkodników życia gospodarczego

Kartel żydowskich licytantów

Otrzymujemy następujący list od czytelnika:

„Przyczyną braku kredytów jest nasze wadliwe ustawodawstwo, które wprost uniemożliwia windykację należności i w ten sposób odstrasza każdego od udzielania kredytów; przy czym koszty procesowania się są tak niepomiarne wysokie, że w ogóle nie kalkuluje się procesować. Z tego też powodu, rzadko kiedy spotyka się kupców, którzyby drobniejsze sumy (do 100 zł) drogą sądową starali się ściągać.

Zachęca to złośliwych wierzycieli nie mało do uchylania się od zapłaty swoich zobowiązań.

Wierzyciel, chcąc od złośliwego dłużnika (a tych jest większość) odebrać swoje należności, musi całe lata procesować się. Gdy wreszcie po długim czasie posiada on wyrok z tytułem wykonawczym, tenże staje się zwykłym iluzorycznym, ponieważ wykonanie wyroku natrafia znowu na trudności, wprost nie do przezwyciężenia.

Jak się odbywa licytacja?

„W jaki to sposób odbywa się egzekucja i windykacja?

W przeciwieństwie do egzekutorów ekarbowych, którzy przy zajęciu szacują każdy przedmiot za ledwie na 10 proc wartości, komornicy szacują dane przedmioty prawie według cen rynkowych.

Mając obowiązek przy pierwszej licytacji zajęte przedmioty nie sprzedawać niżej cen szacunkowych, licytacja z powodu braku nabywców nigdy nie dochodzi do skutku, lecz wierzyciel wszystkie koszty dotyczące się licytacji zapłacić musi.

Następuje druga licytacja i powtórne koszty dla wierzyciela. Ponieważ przy drugiej licytacji komornik ma prawo zajęte przedmioty sprzedawać po jakiegokolwiek cenie, obiekty licytowane idą wtedy za bezcen do rąk nabywców.

„Cuda” licytacyjne

„Poza tym stale można zaobserwować fakty jak naprzykład: — Zajęte przez komornika wartościowe futro, w dniu licytacji okazuje się jako stary bezwartościowy łach.

Węgierska policja w Warszawie

W niedzielę wieczorem przybyła do Warszawy oficjalna delegacja węgierskiej policji i żandarmerii z rewizją do policji polskiej.

Na dworcu komendant główny policji węgierskiej powitał kompanię honorową P. P. po polsku: „Czołem kompania”.

Strajk

w gminie żydowskiej

Od wczoraj od godz. 12-ej gmina żydowska w Warszawie jest nieczynna. Wskutek niewypłacenia pracownikom pensji przez zarząd gminy, wybuchł strajk włoski. Strajkujący urzędnicy wszystkich biur gminy żydowskiej, — prócz cmentarzy, ambulatorium i przytułku dla dzieci.

Innym razem zajęty samochód w stanie kompletnym, na chodzie, w dniu zaś licytacji nie posiada gum, ani dynamo - maszyny, ani starteru etc., dalej zajęty fortepian w doskonałym stanie, w dniu licytacji jest całkowicie rozstrojony, bez nóg, bez wieka, bez ścian, przedniej, oraz pedałów i t. d. (powyższe fakty są autentyczne).

Czyż jest dopuszczalnym, żeby taki szantaż stał się wszędzie powtarzał się?

Czyż nie powinien komornik stan danego obiektu dokładnie opisać, odpowiedni protokół sporządzić i takowy przestać prokuratorowi, aby szantażystów tych pociągnąć do odpowiedzialności? Zdawałoby się, że tak powinno być, lecz faktycznie tak nie jest, bo gdyby tak było, nie spotykałoby się takich szantaży na każdym kroku.

Kartel żydowskich licytantów

„Z jakich sfer rekrutują się licytanci?

Wszystkie licytacje są ogłaszane tylko w dziennikach urzędowych lub policyjnych, zamiast piśmiach publicznych. Istnieje co prawda i taki zwyczaj, że ogłasza się licytację za pomocą małych karteczek naklejanych w bramach domów lub na bramach w miejscach licytacji, umieszczonych wysoko, nieczytelnie wypisanych, tak, że nikt odczytać tego nie może.

Z tego powodu nigdzie prywatnych nabywców nie ma, natomiast kupuje wszystko pewna grupa licytantów zawodowych, żydów, którzy każdemu komornikowi asystują podczas jego czynności.

Niekiedy spotyka się prywatnego nabywcę na licytacji, który niestety nie jest przez daną grupę licytantów do licytacji dopuszczony. Dzieje się to w ten sposób, że zawodowi licytanci — żydzi podbijają cenę wyżej faktycznej wartości. Ponieważ w takich wypadkach prywatny licytant zrzeka się nabywania danego obiektu, przypada tenże licytantowi zawodowemu, który jednakże zrzeka się kupna, ponieważ nie posiada pieniędzy i na obiekcie mu nie zależy.

Jak urządzić licytację?

„W takich wypadkach licytacja odbyć się nie może, trzeba ją powtórzyć i znowu powstają koszty dla wierzyciela. Wszystko to dzieje się bezkarnie. Wierzyciel nie otrzymuje nic, dłużnik czasem traci wszystko. Natomiast zarabiają świetnie komornicy, sąd i adwokaci.

Wszystkie te niedomagania i nadużycia z łatwością można by usunąć, gdyby wszelkie licytacje odbywały się zbiorowo w salach publicznych, gdzieby znajdowała się większa ilość nabywców.

Przypominam wypadki licytacji, które odbywały się na majątkach ziemskich, podczas których lokomobila wartości kilkudziesięciu tysięcy złotych sprzedana była za 200 zł, a konie i krowy po zł 50, oraz artykuły „Kurj. Warsz.”, który umieścił fakt, że drogi cenny fortepian został

sprzedany za zł 200, a właściciel zmuszony był odkupić go za zł 2.000 i t. d.

Jądro całej tej mizery leży tylko w naszym ustawodawstwie.

Gdyby Rząd nasz pod tym względem wydał odpowiednie poprawki, które wszystkie podane wyżej wady usunęłyby i każdemu właścicielowi zabezpieczyłyby prawo własności, ustałyby wtedy wszelkie szantaże i nadużycia.

Przed wszystkim należałoby u nas także zaprowadzić tak zwane „Nakazy płatnicze” z prawem weksla protestowanego, jakie obowiązują w Poznańskim, na Górnym Śląsku i na Pomorzu. Ułatwiłoby to bardzo poważnie walkę z nieuczciwością różnych dłużników.

L. Kr.

Energiczna interwencja Polski wobec bezprawi gdańskich

GDANSK, 9. 11. Komisarz generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Gdańsku min. Papee interweniował z polecenia rządu R. P. w sprawie nowego rozporządzenia senatu o pośrednictwie pracy, które ze szkoda organizacyj i pracobiorców polskich koncentruje całe pośrednictwo w rękach gdańskiego urzędu pośrednictwa pracy. Komisarz generalny oświadczył, że rząd polski nie może uznać tego rozporządzenia, gdyż

reguluje ono jednostronnie uprawnień, które mogą być regulowane tylko w porozumieniu z rządem polskim.

Komisarz generalny R. P. z całym naciskiem powrócił w czasie dzisiejszej interwencji w senacie do sprawy zająć w Schoenebergu, która z punktu widzenia uprawnień Polski i Polaków w Gdańsku nie może być, jak dotąd, uznana ani za wyjaśnioną, ani za zamkniętą.

Oryginalna korespondencja dwóch koleżanek po fachu

Prasa krakowska informuje, że głośna „bohatera” procesu o oszustwo, Maria Ciunkiewiczowa, napisała do równie „sławnej” Wandy Parylewiczowej list, w którym Ciunkiewiczowa, nie szczędząc złośliwości osobistych,

przypomina swój proces i wyraża satysfakcję, że jej towarzyszą za lat niedawnych stanie przed tym samym sądem, co i ona.

W związku z aferą Parylewiczowej — w Krakowie i na Podgórzu przeprowadzono szereg rewizji u znanych tam kupców.

Oszczercy skazani ale kary zostały zawieszone

Głośna sprawa dwóch b. urzędników magistrackich, Antoniego Gryzyny-Laski i Wilhelma Damingera, która toczyła się przez 3 dni, zakończona została wczoraj wyrokiem skazującym Laskę

rodzinę s. p. dr. Rabczewskiego w kwocie 2 zł.

W motywach s. Rybicki napisał, że Laska i Daminger, jakkolwiek byli urzędnikami, nie byli jednakże urzędnikami, a więc nie mogli być objęci ochroną państwa. Wskazywał na niskie pobudki, jakie kierowały oskarżonymi, a zwłaszcza Laskim, faktycznym autorem oszczerczego doniesienia do prezydenta miasta na d-ra Rabczewskiego.

Wyrok ten jest zarazem napiętnowaniem metod, jakie pewne jednostki stosowały na terenie magistratu w okresie masowych rugów personalnych.

Znow wypadek na E.K.D.

Tym razem obyło się na szczęście bez ofiar

Dziś rano w pociągu Elektrycznej Kolejki Dojazdowej nastąpiło krótkie spicenie motoru na przystanku Stadion — Strzelnica. Pociąg ten zdążył z Włoch do Warszawy. Po zatrzymaniu pociągu na tym przystanku wielu pasażerów, mając w pamięci straszne skutki niedawnej katastrofy tej kolejki pod Szczepiłowcami, opuścili wagony, czekając, w czasie naprawy motoru, poza torem kolejowym. Po 20 minutach nadszedł

pociąg z Grodziska, który został połączony po przez tylny wagon z pociągiem z Włoch, zaczął go pchać w kierunku Warszawy. Ten podwójny pociąg przedstawiał osobliwy wygląd, gdyż wagon motorowy znajdował się w środku szeregu wagonów. Skutkiem tej osobliwości trzy pierwsze wagony przestaniały pole widzenia motorniczego. Widmo katastrofy trapiło jadących przez znaczny odcinek podróży.

— I są i nie są. Przyszedłem tylko powiedzieć, że również według moich danych podróż pana majora jest celowa.

— Naprawdę? — Turawski uciechy się szczerze. — Wdzi pan... dorzucił po chwili — ...ale nam to wykoszława całą naszą dotychczasową akcję, odrzuca podejrzenia, które... pamięta pan, gdy to zgodnie doszliśmy do przekonania, że finiszujemy?

— Pamiętam. To i co? Tamtej akcji również nie poniechamy. Pan, panie majorze wyjeżdża, ale ja zostaję.

— To prawda. Wszystko to jednak ciekawe. Bardzo ciekawe.

— Przyszedłem.

Przeszli na rozmowę o wydarzeniach dnia dzisiejszego. Minuta szła za minutą, kwadrans za kwadrantem. Major zaczął podać kawę. Dochodziła jedenasta.

— No, na mnie już czas. — Turawski wstał.

— Obawiam się, że najwyższy czas... Pociąg odchodzi za dwadzieścia minut...

— Tam do diabła! Pędrak, taksówkę, tylko szybko! Na jednej nodze!

— Rozkaz!

Po chwili wsiadał już do auta. W tym samym momencie — zupełnie tak, jak rano — spostrzegł, tym razem, lrkę. Uśmiechnęła się. Chciał zapytać, co znaczyła jego urywana rozmowa z Lolą o Cwiczku. Ciekawość wprost go paliła.

— Proszę pani!... — krzyknął.

Towarzysz w tej chwili:

— Majorze! Za cztery minuty odchodzi pociąg.

Turawski więc tylko zaszalutował. Samochód ruszył.

B. min. Moraczewski oskarżony
Sprawa zapalniczki prokuratora

Do VIII wydziału Sądu Okręgowego w Warszawie wpłynął akt oskarżenia złożony przez prokuratora przeciw b. premierowi i ministrowi Jędrzejowi Moraczewskiemu, założycielowi ZZZ i znanemu działaczowi robotniczemu. Moraczewski oskarżony jest z art. 143 K. K., który mówi o fałszywym oskarżeniu. Kara z tego artykułu wynosi do 5 lat więzienia lub aresztu.

Powodem oskarżenia p. Moraczewskiego jest sprawa zatargu, jaki powstał pomiędzy pismem „Front Robotniczy”, wydawanym przez p. Moraczewskiego, a wiceprokuratorem Sądu Okręgowego w Lidzie p. Klasse. Konflikt pomiędzy tymi dwoma powstał na tle spraw załatwianych przez delegatów ZZZ w zatargach robotni

czych w Lidzie. Wiceprok. Klasse miał podobno utrudniać organizowanie wieców i konferencji robotniczych i konfiskował organ „Front Robotniczy”.

Po konfiskacie jednego z numerów „Frontu Robotniczego”, w którym był artykuł omawiający szkalującą działalność wiceprok. Klasse, prezes Moraczewski wystosował do ministra sprawiedliwości Grabowskiego list o rewelacyjnej treści. P. Moraczewski do nosił w nim, że wiceprok. Klasse jest „przestępcą karno - skarbowym”, gdyż posiada zapalniczkę kieszonkową pochodzącą z przemytu zagranicznego i niestem

wana, i prosił o zarządzenie dochodzenia przeciwko niemu. W liście zaznaczone było również, że p. Moraczewski gotów jest ponieść odpowiedzialność za to oskarżenie skierowane przeciwko prok. Klasse.

Minister sprawiedliwości zarządził dochodzenie. W rezultacie spisano akt oskarżenia przeciwko p. Moraczewskiemu, w myśl którego zarzuca się mu fałszywe doniesienie i zniesławienie wiceprokuratora Klasse.

Sprawa ta wzbudziła bardzo duże zainteresowanie ze względu na znaną osobę p. Moraczewskiego i wiceprokuratora Klasse.

Wyniki losowania

3 proc. pożyczki inwestycyjnej

We wczorajszym dniu ciągnięcia 3 proc. premii pożyczki inwestycyjnej wylosowano następujące obligacje:

500 zł.
Nr. 2 — S. 733 830 989 1994 1095
2533 6839 7836 7818 7846 7453 7715
8863 8795 8227 8862 9973 9185 9803
9870 9047 9245 13862 14065 15368
16257 17251 17209 18601 18678 18445
18203 19609 21998 21258.

Nr. 16 — S. 752 947 1154 1864
2152 2436 3833 3752 4244 4342 4416
5633 5774 5795 5653 6324 6223 6607
6798 6388 7594 7608 7504 7323 7043
7004 9246 10658 10606 10094 10682
11036 11240 12807 12511 12297 12377
12617 12737 13519 13820 13332 13873
14595 14473 15285 15282 15025 15110
15220 16075 16842 17292 17581 17606
17874 17169 17073 18019 18220 19720
19436 19638 19938 19611 19753 20798
20692 21796 22286.

Nr. 21 — S. 324 650 572 33 1101
2852 2476 3350 6901 6373 7280 8295
8656 8684 9507 9542 9196 10753
10294 10370 11917 12176 14356 16359
16181 17010 18795 18885 18291 18420
20926 21943 22948 22969 22044 22758.

Nr. 25 — S. 729 897 481 451 6913
46 92 1336 1556 1444 1948 1440 2665
2837 2308 2383 2416 2101 3104 3216
3723 4495 4402 4939 4471 4868 5742
5291 5547 5962 5187 6769 6532 6651
7969 6532 6651 7969 7447 7911 7196
7559 7470 8261 8701 8694 8289 8870
8223 9507 10066 10730 10793 10014
10689 11809 11354 11277 11661 12064

Nr. 41 — S. 636 183 596 1159 2665
3920 3473 4495 4136 5080 5210 6058
7475 8496 8079 9314 9041 9665 10183
10568 9099 14345 14953 15387 15812
17027 18130 18434 18067 20434 20010
20929 21671 21584 22397 22745.

Nr. 49 — S. 581 1913 2653 2273
3550 4280 4223 4841 5991 5086 5213
7333 7141 8728 9695 9535 11891 11020
11571 12883 12495 13528 14932 15585
16677 16413 16957 17553 17331
17185 18347 20647 21080 21156 22945.

Notowania giełd warszawskich

GIEŁDA PIENIĘŻNA

Dewizy: Holandia 285.10; Berlin 212.36; Bruksela 89.75; Gdańsk (sprzedaż 100.20, kupno 99.80); Kopenhaga (sprzedaż 115.20, kupno 115.21); Helsingfors (sprzedaż 11.45, kupno 11.39); Londyn 25.88, Nowy Jork 5.81 i 1/4, Nowy Jork (kabel) 5.81 1/2, Oslo 130.00, Paryż 24.63, Praga 18.78, Stockholm (sprzedaż 133.78, kupno 133.12).

Papiery procentowe: 7 proc. poź. stabil. 485.00 (500 dol.) 486.00, kupon od 1.000 dol. = zł. 33.10, 3% poź. prem. inwest. I-iej em. 67.75, 4% państwowa poź. prem. dolar. 48.00 — 47.00 — 47.75, 5% poź. kolej. — konwers. 52.00, 8% L. Z. Tow. kred. przem. pol. funt. 92.00 (w proc.), 5% oblig. Polsk. Banku Komun. 4 — 83.00, 4 i pół proc. L. Z. ziemskie seria V 50.00 — 49.75 — 50.00 (drobne) 49.25 — 49.50, 4 i pół L. Z. Pozn. ziem. kred. seria L. 44.50 — 45.00 — 44.75, 5% L. Z. m. Warszawy 57.00 — 57.50, 5% L. Z. m. Warszawy (1933 r.) 56.25 — 55.88, 5% L. Z. m. Lublina 43.25, 5% L. Z. m. Piotrkowa (1933 r.) 45.50, 5% L. Z. m. Radomia (1933 r.) 45.50, 6% oblig. m. Warszawy 6 em. 59.50.

Akcje: B. Polski 111.50, Warsz. Tow. Fabr. Cukru 31.00, Lilpop 14.75, Ostrowiec 30.50, Haberbusch 41.50.

W obrotach prywatnych 4 proc. poź. konsolidacyjna (grubsze) 51.50 — 51.75, (drobniejsze) 50.25 — 50.75, 3 proc. renta ziemiska (5.000 i 1.000 zł.) 59.50 — 60.00. Pożyczki

dolarowe w obrotach prywatnych: 8 proc. poź. z r. 1925 (Dillonowskie) 75.75 — 76.00 — 75.75, 7 proc. poź. śląska 65.25 — 64.75, 7 proc. poź. m. Warszawy (Magistrat) 64.50 — 64.25.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Pszemica jednolitą 25.00 — 25.50, pszenica zbiorowa 24.00 — 25.00, żyto eksportowe 18.00 — 18.25, żyto I st. 18.00 — 18.25, II st. 17.75 — 18.00, owies eksportowy 17.00 — 17.25, owies I st. 16.50 — 17.00, owies II st. 16.00 — 16.50, jęczmień browarny 25.50 — 26.50, jęczmień I st. 21.00 — 21.50, II st. 20.25 — 20.75, III st. 19.15 — 19.75, groch polny 21.00 — 22.00, groch Victoria 27.00 — 30.00, wyka 19.50 — 20.50, peluska 21.00 — 22.00, łubin niebieski 78.5 — 92.5, łubin złoty 13.00 — 13.50, rzepak zimowy i letni 45.50 — 46.50, mąka pszena I gat. 41.00 — 42.00, mąka pszena II gat. 40.00 — 41.00, mąka żytnia I gat. 27.50 — 28.50, mąka żytnia II gat. 26.50 — 27.50, otręby pszenne 13.00 — 13.50, otręby żytnie 12.00 — 12.50, mak niebieski 71.00 — 73.00, konieczna czerwona b. kan. 95.00 — 110.00, konieczna czerwona b. kan. o czyst. 97% 125.00 — 135.00, konieczna biała 110.00 — 120.00, kuchen lina 20.00 — 20.50, ziemniaki jadalne 3.50 — 4.00.

Ogólny obrót 4.789. Żyto 1323. Uspokojenie spokojne. W dniu 11 listopada giełda nieczynna.

MICHAŁ WSZERAD

43)

PANI PREZES i S-KA
Powieść obyczajowa

Acha! „Panienka krąży...” pomyślał. Więc dalej:

— Pani znajomy...

— Który?

„To już całkiem niezręczne...”. Turawski zaciekał się coraz bardziej.

— Ten prawnik, Cwiczek...

— A! Co? Udało się panty — głos Loli niby obojętny. Przyznać trzeba, że całkiem spokojny.

— Jutro rano go zwolnią.

— A tę Polackównę?

„Sprytna, odrazu skrzyła na bok”.

— Prawdopodobnie również.

„Nic tu po mnie” — pomyślał. — Wrodzone mu zamiłowanie do wywiadu pchało go do wyjaśnienia tajemnicy dzisiejszej urywanej rozmowy, gdy wsiadał do samochodu.

Po półgodzinnej rozmowie pożegnał więc Lolę. Irki... również w domu nie zastał. Zaklął więc z cicha. Zmarnował wieczór!

Wrócił do siebie. Tu znalazł niespodziewanie swego zafanego.

— Sa jakie nowiny? — rzucił od progu.

XXI.

Turawski otworzył powoli oczy. Obudziła go cisza; uszy jego od kilkudziesięciu godzin napelniane stukotem wagonów, przywykłe już do miarowego i monotonego huku zareagowały na ciszę, z chwilą, gdy pociąg stanął na dłuższym postoju.

W przedziale było ciemno. Paliło się tylko kilka fioletowych światełek, uszababające do drzemki. — Przeciągnął się, spojrzął na zegarek. Dochodziła 6-ta. Jeżeli tak, to napewno Kehl. Za chwilę będzie rewizja graniczna.

Rzeczywiście, w tej chwili, jakby — odpowiadając jego myślom, szczerknęły drzwi, do przedziału wszedł oficer niemieckiej straży celnej. Wreżył Turawskiemu pokwitowa nie na przewiezienie przez Niemcy pieniędzy, przyblił wizę wyjazdową zaszalutował i wyszedł. W minucie po nim wpadł suchy i drobny Francuzik, zaszalutował majora gradem pytań, co wiezie, czy nie ma czego do oczenia, ale widok paszportu dyplomatycznego napenił go szacunkiem. Uchylił czapkę, bąknął „Pardon, Monsieur” zlustrował Turawskiego od stóp do głów, i znikł równie wybuchowo, jak się zjawił.

Turawski wstał, stanął w pidżamie przy oknie sleepingu wtaczającego się na świat, patrzył się na Ren, na przyczółek mostowy w Kehl, jedyne miejsce po drugiej stronie Renu, gdzie stoi jeszcze sztandar francuski. Na dworze było już jasno, mgła tylko nie pozwalała widzieć zarysów drugiego brzegu rzeki, gdzie za oparami kryła się wspaniała, strzelista wieża katedry w Strassburgu.

(D. c. n.)

Polemika

Zmiana ordynacji nie wystarczy

W wileńskim organie „Dzienniku Wileńskim”, prof. Stanisław Stroński pisze:

Złudzeniem jej jest, że to wystarczy, a w szczególności, że to uratuje konstytucję z r. 1935. Wszakże, pomijając wszystko inne, pojęcie budowy, stworzonej przez tę ustawę konstytucyjną, stało się bardzo chwiejne, chwiejne, w toku zdarzeń już po roku jej istnienia, przez uzupełnienie jej, w drodze pozakonstytucyjnej, nowym określeniem stanowiska generalnego inspektora sił zbrojnych, któremu w myśl okólnika p. prezesa rady ministrów z 13-go lipca r. b., wszyscy członkowie rządu winni są posłuszeństwo. Zwrot ku uzdrowieniu ustroju politycznego państwa nie będzie mógł się zatrzymać na naprawie ustaw wyborczych z r. 1935.

Zmiany muszą być o wiele głębsze, głębsze niż to uważają zwolennicy dzisiejszej konstytucji, a nawet głębsze, niż przyznaje prof. Stroński.

Rekord rekordów

„Kurier Bydgoski” słusznie podnosi:

Niesłychanie dużo afier i skandałów mamy do zanotowania zwłaszcza w dzisiejszej chwili. Bijemy poprostu wszystkie dawniej ustalone rekordy. A już rekordem rekordów jest sprawa Parylewiczowej, która, gdy rozpatrywać będzie sąd państwowy, tak silnie wstrząśnie sumieniem Narodu, jak żadna inna przed tym sprawą.

I tu więc trzeba głębokich, bardzo głębokich przemian.

Kolce bez ciał

Socjaliści w roli szlachty

„Na wiecu socjalistycznym w Radomskim miejscowy działacz socjalistyczny wygłaszając przemówienie, wypowiedział się przeciwko udziałowi chłopów w handlu: — „Ja wolabym się powiesić, niż iść się handlu” — oświadczył mówca.”

(Z prasy)

Jest to rzecz wiadoma, handlem brzydziła się szlachta

Handel, czy praca — nie sprawa szlachecka — do czarta.

Idąc za tym przykładem, socjalista chłopom rady zaszczepia niezdrowe. Wstydz się handlu, raczej powieś, niż życie

budować nowe.

(Jutro Pracy).

Styl „czerwoniacki”

„Ekspress Poranny” zamieścił artykuł w sprawie powołności funkcjonowania sądów, kończąc go smakowitym apelem: „Więcej gazul!” Gdyby ktoś w ten sposób krzyknął na sali sądowej, zwracając się do sądu, niewątpliwie ukarany by został grzywną. A tymczasem w prasie na takie zwroty pozwala sobie pismo, które chce wyrazić opinie sfer miarodajnych i prawi kazania na temat poszanowania władzy. A w praktyce obraża nie tylko władzę, ale i poczucie dobrego smaku.

Każdy, kto ma pracę i zarabia, powinien pomóc bezrobotnym. Konto PKO Nr. 70.200 Pomoc Zimowa

„MULT” w nowym wykonaniu

Nowość!!! Autoclinnik „Mult” przyrząd pat. 1936 sam mnoży i dzieli liczby od 1 do 1.000.000 przez dowolne: oblicza procenty, ułamki i t. d. bez błędów. Łatwy w użyciu! Nowe dla posiadaczy „Multa” oraz umożliwiające dodawanie i odejmowanie. „Mult” wyrabiany jest obecnie z masy, paski z celulozoidu, gwarancja trwałości. Cena zł. 3. Należność przy odbiorze. Zgłoszenia kierować: Wyrównia „Mult”

WARSZAWA, ZGODA 6

„MULT” w każdym biurze, domu i szkole!

Cel wizyty kard. Faulhabera u kancl. Hitlera

Prasa rzymska daje wyraz przekonaniu, że zaproszenie kardynała Faulhabera do Obersalzbergu wyraża rolę Hitlera, by przyjąć z pomocą katolicyzmowi przeciwko nadużyciom niższych władz i organów partyjnych. Mówią, że również rozmowy min. Ciano z kanclerzem Hitlerem nie pozostały bez wpływu ze względu

Paryż w listopadzie

W natłoku zdarzeń, w wybitnym stopniu poruszających opinię publiczną, prawie bez wrażeń, przeszły wystąpienia dwóch najwybitniejszych może wojskowych Francji, gen. Weyganda i Marsz. Petain’a, którzy jakkolwiek stojąc dziś nieco zdala od bezpośredniego kierownictwa armią dali wyraz swemu zaniepokojeniu stanem moralnym społeczeństwa francuskiego i jego gotowości do walki w obronie własnego kraju. Nie można jednak, zwłaszcza dziś, gdy sytuacja wewnętrzna i międzynarodowa Francji wywołana na ustach jej ministra spraw wojskowych Daladier’a akcenty prawdziwego patriotyzmu i groźbę dymisji, jeśli dzieło rozkładu wewnętrznego morale armii francuskiej będzie nadal prowadzone, nie można — powtarzam nie położyć nacisku na trochę tych wstąpienia, na ich znaczenie dla polityki wojskowej Francji.

Jednolita opinia

Obydwaj autorzy, należący do plejady świetnych wodzów francuskich, reprezentują dziś olbrzymie lecz coraz odleglejsze doświadczenia wojny światowej, oraz są przedstawicielami starszej generacji, innych szkół niż dzisiaj panująca w armii szkoła marsz. Joffre’a, którego uczniem jest szef sztabu armii francuskiej gen. Gamelin. Tem ciekawsze więc, że wywody ich są zbliżone z kierunkiem polityki wojskowej, o której zapoczątkowaniu mówił min. Daladier zapewne w porozumieniu ze swym szefem sztabu.

Ta jednolitość opinii dobrze świadczy o sile wewnętrznej armii francuskiej i jej tradycji, że nawet radykal Daladier, mason i internacjonal ugię się musiał przed jej wpływem, przybierając zupełnie nowe, od dotąd zajmowanego, stanowiska.

Nas Polaków, mimo wszystkie wahnięcia polskiej polityki zagranicznej — zawsze interesować będzie stan wojskowy, naszej naturalnej sojusznicy, jej gotowość do boju, jej zdolności militarne. Artykuły, o których wspominałem rzucają zaś bardzo jasne światło na psychikę francuskiego dowództwa, na idee przewodnie jego polityki.

Francja nasyciona

Polityka sztabu generalnego Francji wywodzi się z jednego założenia, które pojawiło się już po wojnie franko-pruskiej w 1870 r., lecz z całą siłą wystąpiło po wielkiej wojnie. Też to — na syćcie już Francji wszelkiego rodzaju nabytkami terytorialnymi. Objaw zaś zanikającej prężności narodu francuskiego. Taktyka, jaką wybrało dowództwo, musiała być wobec tego tylko defensywna.

Dowództwo francuskie całe swe siły skierowało na zbudowanie nie tak potężnych zapór, aby w ich cieniu można było się nie obawiać nieczyich ataków.

Strach przed wojną

Piszę „nie obawiać”, bo cechą dzisiejszego przeciętnego Francuza jest obawa przed wojną. Wierzę, że armia francuska reprezentuje najbardziej bojowy, najdzielniejszy element narodu

francuskiego, że widzi się tam błędy wyłącznie obronnej taktyki, że całym sercem i duszą pragnie się powrotu tych czasów, kiedy oręż francuski dyktował prawa światu, większość społeczeństwa jednak, bez wyjątku, bez względu na partię, mając jeszcze w pamięci okropności Wielkiej Wojny, obawia się jej wybuchu. Sfery wojskowe musiały więc zastosować do tej psychiki całą organizację militarną, jakże odmienną od przyjętej za Renem.

Armia uderzenia i rezerwa

Gen. Weygand, w dużej mierze współtwórca nowoczesnej armii francuskiej, w rozważaniach swych w „Revue des Deux Mondes” z 15 października reprezentuje klasyczną dziś koncepcję obrony, jednakże przyjmuje nieco inny punkt widzenia. Odrzuca pomysły niemieckie podziału armii na dwie grupy, jedną wyborową armię uderzeniową, wyłącznie ofensywną, złożoną z zawodowców, a uzbrojoną w sposób najnowocześniejszy — i drugą — złożoną z pospolitego ruszenia, gorzej wyposażoną, będącą tylko rezerwą i zastoną dla manewrów armii pierwszej; — nie dla tego, iż nie widzi możliwości urzeczywistnienia ich we Francji, lecz w przeświadczeniu, iż armia rezerwowa szybko straciłaby jakąkolwiek wartość bojową, przestając być tem samym oparciem dla grupy uderzeniowej.

Sprzeciwiającej się dualizmowi do tego stopnia, że nie chce zbyt

niego wzmacniania, usamodzielnienia i specjalizowania armii nadgranicznej t. zn. tej, która w kazamatach linii Maginot’a wytrzymać ma pierwsze natarcie przeciwnika, na której ma zalać się impet niemieckiej armii uderzeniowej.

Wychowanie żołnierza

Gen. Weygand z jednakowym naciskiem podkreśla wagę tak wyekwipowania technicznego armii, jak i stanu szeregow. Wiedząc wszakże, że Francja na polu techniki poczyniła bardzo poważne wysiłki, stawiając ją w rzędzie najlepiej zaopatrzonych armii świata, a także iż wyekwipowaniem, motoryzacją, nie zastąpi się właściwego motoru wojny — człowieka, zwraca uwagę na stronę moralną problemu, na wychowanie młodego Francuza, w przyszłości żołnierza, aby to wychowanie stało się nareszcie narodowe.

Braki wykształcenia

Temu to zagadnieniu poświęcił swe uwagi marsz. Petain w „Revue de Paris”. Przebiega przez nie obawa, że Francja pozostanie w tyle za innymi krajami, że Niemcy, Włochy, Rosja i Japonia prześcigną ją swą organizacją wychowania wojskowego. Stąd wołania, aby służba wojskowa przestała być dla Francuzów niepotrzebną stratą czasu, lecz stała się obowiązkiem względem ojczyzny. Stary wódz zdaje sobie sprawę, że czasy dyktantyzmu w wojskowości minęły, że dziś od szeregowca

aż po naczelnego wodza wszyscy muszą być wyspecjalizowani, przygotowani do służby dla Ojczyzny, gotowi na każdy apel, że Francja musi dogonić inne „narody pod bronią”. Plan jego przewiduje: 1) wychowanie fizyczne i moralne (religii w szkołach francuskich nie ma), elementarne do lat 14 po zostające w granicach szkół. 2) wychowanie fizyczne i moralne od lat 14 do 18, prowadzone poza szkołę, wnoszące już pewne momenty wojskowe, wreszcie 3) przysposobienie wojskowe właściwe.

Wierzę w naród

Każdy w planie tym może doszukać się refleksów Bahili, Awangardysty, Hitlerjugend czy komosolców. Gdzieindziej jednak organizacja ta opierała się na preponderancji jednego ruchu ideowego, który potrafił wpoić w młodzież zapał do służby dla idei. We Francji nie jest to możliwe. Organizacja ta więc pozostanie pusta, bez kręgosłupa ideowego, którego brak zabije jej wielkie poczynania. Próby te jednak świadczą, że jednostki szlachetne dalej patrzące, pozbawione partyjnej zaścianowości, jedynie może we Francji prawdziwie narodowo czujące zazdroścują innym krajom ich dynamiki i tęsknią za jej odrodzeniem we Francji. Czy pragnienia te zostaną zaspokojone, pokaże przyszłość. Marsz. Petain i gen. Weygand wierzą w naród francuski!

St. Niecielski.

Zbrojne pogotowie Włoch

Na lotnisku w Lonato Pozzolo Mussolini dokonał przeglądu trzystu nowych włoskich bombowców. Na zdjęciu wódz w otoczeniu sztabu.

10 przykazań polskiego kupca

Kodeks walki o wyzwolenie gospodarcze

Kupiec — Polak nie może od społeczeństwa żądać przestrzegania zasady „Swój do swego”, jeśli jej sam nie stosuje.

Dlatego też kupiec polski w swoim własnym interesie i w interesie ogólnonarodowym winien kierować się następującymi zasadami ustalonymi przez Związek Polski, oddział w Warszawie.

1) Kupiec polski winien przy zakupowaniu towaru omijać źródła żydowskie. Wyjątki mogą być dopuszczalne wówczas, jeżeli źródła polskich w ogóle nie ma.

2) Jeśli dostawcą pewnych artykułów może być tylko fabrykant żydowski, to należy żądać pośrednictwa agenta, lub podróźującego Polaka.

3) Brak źródeł polskich należy zgłaszać organizacjom zawodowym, które w miarę możliwości winny służyć kupcowi informacjami.

4) Kupiec polski winien sprowadzać towary oraz dokonywać dostaw tylko za pośrednictwem polskich firm przewozowych.

5) Kupiec polski winien zatrudniać tylko personel polski.

6) Kupiec polski, będący właścicielem domu, nie powinien żądać wydzierżawiać zarówno lokali mieszkalnych, jak i handlowych, a wpływami swymi winien również spowodować, ażeby inni polscy właściciele domów tego nie czynili.

7) Kupiec polski winien ogłaszać i popierać w pierwszej li-

ni gazety i czasopisma, które nie umieszczają żydowskich ogłoszeń.

8) Kupiec polski winien zasięgać porad prawnych i lekarskich tylko u adwokatów i lekarzy Polaków.

9) Kupiec polski powinien przestrzegać, ażeby zatrudniony u niego personel nie kupował u żydów.

10) Kupiec Polak nie powinien utrzymywać z żydami stosunków towarzyskich.

Żydzi grożą redakcji „ABC”

Niepoczytalna prowokacja żargonówki

Ostatnie numery naszego pisma doprowadziły do białej gorączki redakcję „Nuje Folkscajshzney”. W n-rze 235 tego pisma znany komunikujący bundowski działacz Szware (P. Sz.) poświęca nam przeszło szpalte. Cały artykuł jest stekiem obelg i denuncjacji. Żargonówka nazywa „A. B. C.” „nieoficjalnym, legalnym organem „O. N. R.” — w dalszym ciągu, wymyślając nam od „przestępców”, „bandytów” etc., imputując nam łączność z nielegalną „Sztafeta”. Artykuł kończy się prowokacyjnym zwrotem: „potrzeba kija na te psy!”

Redaktorzy półboleszewickiej żargonówki zapominają, że kij ma dwa końce. Ich pobratymcom w Hiszpanii wypisują tę prawdę

skórce wojska gen. Franco. Ale widać cudze doświadczenie nie wystarczy.

Podróżuj samolotem

To jest tak —

Dlaczego?

Dlaczego na nikim nie robią wrażenia uroczyste zebrania Polskiej Akademii Literatury? Dlaczego wawrzyn akademicki nie przysparza chwały osobom, przyozdobionym nim?

Samo powstanie akademii było już źródłem nieufności. Powstała ona bowiem w drodze nominacji, a społeczeństwo nie miało zaufania do trafności wyboru rządu, który nominacji dokonał.

A dalej sama działalność akademii nie potrafiła stworzyć zaufania, którego brakło. Przeciwnie, nieufność wzrastała coraz bardziej. Wystarczy wymienić takie pomysły, jak konkurs na hymn narodowy, lub obdarzanie żydów wawrzynami.

W tych warunkach trudno się dziwić, że Akademia Literatury tak interesuje opinię publiczną, jak Liga Narodów i że wawrzyny różnego rodzaju nie robią na nikim wrażenia.

Imponderabilia

(Fragment dialogu...)

...Profesor zapalił ponownie zgasłego papierosa i ciągnął dalej:

— Tak mój drogi, często nad życiem narodów jedno powiedzenie, jedno przysłowie zaciążyło więcej niż przegrane bitwy, czy błędna polityka. Są ideje — drogowskazy, są hasła co jak słup ognisty wskazują drogę, są ideje błędne ogniki na bagnach i ideje — upiory. Weź takie gupstwo na pozór, jak „Polska nierządem stoi” i pomyśl. I nie tylko ideje, lub powiedzenia — pomyśl jaką rolę potrafi odegrać w życiu Narodu pieśń. Czy wiesz co działała w historii Polski pieśń „O cześć wam panowie”. Przecież od dziesiątków lat zniknęły okoliczności w których powstała, a przez przeszło pół wieku zatruwa atmosferę nienawiścią klasową. Ja sam wiesz, nie zachwycając się rolą magnaterii, ale czy zdajesz sobie sprawę, że lata jeszcze upłynęły, zanim ze wszystkich dusz polskich wykorzeni się wpływ tej poprzedniczki Internationalu i że każdy ruch narodowy, gdy zechce dotrzeć do najgłębszych pokładów dusz, tam gdzie nie sięga rozumowanie i przekonywanie, a tylko czucie i wiara — spoika się niewątpliwie ze skutkami tej pieśni... Tak... są pieśni orły i pieśni wampiry. A czy wiesz (tu głos jego przeszedł w szept), że Polska jest jeszcze po dziś we władzy takiej pieśni — która dzieli, jątrzy i nie pozwalała się zjednoczyć, nie pozwala zapomnieć, że kiedyś brat do brata szelzał i co straszniejsze, że wierzył każdy z nich, że tamten brat zaprzędał duszę zaborcy i że tylko kula, lub pogardę można mieć dla niego...

— Profesorze, przerwałem, ale to się już skończy — w naszym pokoleniu już nikt tej pieśni nie traktuje inaczej, jak przykre wspomnienie najtragiczniejszego momentu naszych dziejów. Te pieśni podtrzymują jeszcze ci co na rozdarcie Narodu zrobili bajeczne kariery — ale ci się już kończą... Ta pieśń to już przeżytek...

— Daj wam Boże, — powiedział profesor, — ale wspomnisz jeszcze moje słowa: łatwiej jest zacząć przestać grać orkiestrą, niż wydobyć z duszy osad niewiary i nienawiści. I dlatego jeśli naprawdę chcecie zapomnieć już o zaborcach, starajcie się — niech ta pieśń — wampir, pieśń rozdarcia i nienawiści jak najprędzej odejdzie w mrok.

H.

Kultura „robotnicza” czy polska?

Niekompłetna biografia Bakunina

Na łamach „Frontu Robotniczego”, organu Z.Z.Z. (pp. Moraczewski, Szurig, Kapuściński) znajdujemy w rubryce Front kultury robotniczej artykuł, zatytułowany „Bojownik wolności — Michał Bakunin”, idealizujący osobę tego „bojownika wolności”. W życiorysie Bakunina niestety zabrakło — jak przypominam „Słowo”, pewnych szczegółów: „jak to Bakunin brał po pysku za kompromitowanie żon swoich przyjaciół, jak łął na prawo i na lewo, jak osadzony w fortecy Petropawłowskiej napisał „spowiedź”, adreso-

wana do cesarza, jak w tej spowiedzi lizał, jak całował ręce i nogi najjaśniejszego pana, jak był wreszcie sutenerem własnej żony.

Jak widać szczególnie dla patrona Z.Z.Z. nie najpocholeńsze — ale wybór tego rodzaju patronatu dla Z.Z.Z. zdołaliśmy przeboleć. Ważne jest co innego: naszym zdaniem robotnicy polscy powinni zdobywać i poznawać polską kulturę — a nie tę „bakuninowską”, którą „Front” nazywa kulturą robotniczą. A może Front robotniczy jest innego zdania? Jeśli tak — prosimy odkryć karty.

Wielka Warszawa — rośnie

Mokotów — dzielnica paradoksów

Dzięki szybkiej rozbudowie — szerzy się klęska bezdomności...

Szybkie tempo rozbudowy Warszawy nigdzie chyba nie rzuca się w oczy tak wyraźnie jak w dzielnicy mokotowskiej. Przez całą wiosnę, lato, jesień unosi się nad Mokotowem. szaro-rdzawa mgła i pył ze zwożonych cegieł i wapna, huczny młoty, wałęsają się nad hałasem deski, wyrastają w błyskawicznym tempie nowe rusztowania. Tam gdzie były niedawno malownicze pastwiska Wierzbna — pojawiły się nowe ulice: Ślizgowcowa, Woronicza, Wężyka, Okęcka, Belgicka, Słoneczna, Konkultorska, Huculska, Piaseczyńska. W r. 1936 przebudowano na Mokotowie 1.100.000 m. sześci, t. j. 10-krotnie więcej niż przeciętnie w latach ubiegłych.

O tem mówi się i pisze wiele, ale nie mówi się o tem, że wraz z kolosalną rozbudową Mokotowa zwiększa się także w równie szybkim tempie klęska bezdomności w tej dzielnicy. Tak — bezdomności! To brzmi jak paradoks — i jest w istocie ponurym paradoksem, zarazem smutną rzeczywistością...

Usuwanie ruder

Dzieje się to z kilku przyczyn: dzięki budowie nowych domów — burzy się stare rudery, drewniak. „Oczyszcza” się w ten sposób place budowlane — burzy się też niektóre domy przy regulacji i poszerzaniu ulic, przebudowuje wnętrza starych domów na zupełnie nowoczesne. Wskutek tego ilość mieszkań jednoizbowych i dwuizbowych zmniejsza się niemal z miesiąca na miesiąc, biedota mokotowska coraz częściej staje przed widmem eksmisji.

Ważną pierwszą sprawę — regulację ulic. Nikt nie wątpi o tem, że ulice regulować trzeba, że wymaga tego dobro i piękno nowopowstającej dzielnicy. Małe domki, parterowe i jednopiętrowe drewniak stojące nieraz krzywo, niemal na środku jezdni trzeba usunąć. Tak np. usuwa się 3 domy (nawet murowane) na szlaku arterii N—S, i historyczną karczmę na Puławskiej, której istnienie uniemożliwiało rozszerzenie tej ważnej arterii wylotowej; zwalono kilka drewnianych oficyn przy ul. Madalińskiego itd. itd. Przy karczmie było kilkanaście lokali mieszkalnych jednoizbowych, w innych domach również przeważały mieszkania jednoizbowe, w których mieszkało po 5—6 osób.

Masowe eksmisje

Dalej — nowe zjawisko. Place budowlane na Mokotowie poszły tak dalece w górę, że właścicielom niewielkich nawet porząd-

nych, murowanych domków opłaca się zburzyć swoje posesje i wzniesić na ich miejsce wielkie nowoczesne kamienice. Wtedy za dwa pokoje z kuchnią komorne będzie szło nie 40—60 zł. miesięcznie, jak w starym domu — a 200—280 zł... zysk oczywisty.

Burzą stary dom — usuwa się oczywiście dotychczasowych, przez ważne niewypłacalnych lokatorów. Ułatwiają to zadanie przepisy znowelizowanego prawa budowlanego: „wystarczy dać lokatorowi odszkodowanie w wysokości rocznego komornego i pewną kwotę na koszt przeprowadzki, by się go pozbyć. (Dawniej gospodarz musiał dostarczyć lokatorowi mieszkania — i o ile lokator nie chciał nowego mieszkania przyjąć — nie było siły prawnej by go ze starego domu usunąć). Nowy przepis wprowadzono z uwagi na konieczność popierania budownictwa mieszkaniowego i z tego punktu widzenia jest słuszny: na miejscu ruder powinny wyrastać nowoczesne kamienice. No, ale znowu pewien procent mieszkańców zostaje na bruku...

To samo dzieje się w domach, gdzie dokonywa się grubszych wewnętrznych remontów — z waleniem ścian i przebudową klatek schodowych włącznie. W ten sposób powstają znowu luksusowe mieszkania o odpowiednio też luksusowych stawkach komornego, niedostępnych dla „szarego tłumu”.

Znikają lokale jedno i dwuizbowe

Tak więc, dzięki rozbudowie Mokotowa wzrastają szeregi tych, którzy zupełnie nie mają się gdzie podziąć, którym zagraża bezdomność. Rozmiar tej klęski łatwo sobie uprzytomnić, jeśli się zważy, że 60—70 procent ludności tej dzielnicy — zajmowało dotychczas lokale jednoizbowe, najmniejsze o komornym śmiesznie niskim — od 7 do 15 zł. miesięcznie. Systematyczne burzenie zajmowanych przez nich dotychczas ruder pograża liczne rodziny w sytuacji zgola bezradzkiej: gdzie bowiem można znaleźć dziś mieszkanie o tak niskim komornem? Nowi gospodarze także nie, chętnie wynajmują swe lokale biedocie z uwagi na ich niewypłacalność, zbyt liczne rodziny itp.

Budować małe mieszkania

W miejskim ośrodku zdrowia i opieki, na Puławskiej, na 700 rodzin „gościnnie” — z górą 50 procent ma dziś kłopoty z mieszkaniem. Rozpacz, że nie ma gdzie

się w ogóle wyprowadzić — lub przeprowadzić się na Wolę, Pelcowiznę, Targówek — t. j. tych ubogich dzielnic, które i tak są przebudowane nad miarę, mają okropne warunki mieszkaniowe i higieniczne. W nowoczesnej dzielnicy poziom kulturalny i społeczny ludności niewątpliwie podnosi się (nowe szkoły, kąpieliska, kanalizacja) — z tego względu przenoszenie się ludności do dzielnic uboższych i przebudowanych jest społecznym nonsensem.

Dopóki nie pomyślimy na serio o masowej budowie małych i tanich mieszkań w każdej rozbudowywanej się dzielnicy Warszawy, dopóty klęska bezdomności w stolicy będzie wzrastać a nie maleć — będziemy miastem smutnych kontrastów: pałaców i lepiank.

Wpływy niemieckie w życiu gospodarczym Pomorza

Niemcy na Pomorzu posiadają silną organizację kredytu i potencznego do obrony swego stanu posiadania. Rocznie płynie po ok. 2.000.000 zł. na hipoteki niemieckie za pośrednictwem jednego tylko gdańskiego „Danciger Landwirtschaftlichebank”. Doliczyc należy jeszcze pomoc kredytową spółdzielni niemieckich, sięgającą też sumy ponad 2 miliony zł. i pomoc otrzymywaną z różnych źródeł zagranicznych przez organizacje niemieckie w Polsce. W Poznaniu istnieje na-

O odbudowę kościoła św. Krzyża na Łysej Górze

W tych dniach oo. Oblaci rozpoczęli do osób dobrej woli swe odwoływanie w sprawie składek na kościół św. Krzyża.

Ktokolwiek znalazł się w Łysogórze i wstąpił do zniszczonego kościoła św. Krzyża na Łysej Górze w środku uwielbianej przez Żeromskiego Puszczy Jodłowej, ten napewno stwierdził, jak bezcenny zabytek architektoniczny ulega powolnej zagładzie.

Chodzi o odbudowę zniszczonych pamiątek narodowych, wśród których św. Krzyszą zajmuje jedno z pierwszych miejsc.

Rozwój fabryki dykt w Bydgoszczy

W Bydgoszczy istnieje fabryka dykt, która dzięki taniej drodze wodnej mimo dużego oddalenia

wet instytucja, która wykupuje ziemie z rąk Polaków.

Na terenie spółdzielczości Niemcy wykazują jeszcze większą aktywność i prężność. Ich 202 spółdzielni na samym tylko Pomorzu są silne finansowo i obsługują nawet Polaków. Podczas gdy z polskich spółdzielni kredytowych ocalało dziś zaledwie 25 proc., to niemieckie przetrwały kryzys wszystkie. Niemieckie spółdzielnie mleczarskie wytwarzają dwa razy więcej od polskich, to samo dotyczy obrotów spółdzielni rolniczo-handlowych.

Straszną eksplozją dynamitu w kopalni wapienia

W Wapieniu pod Barcinem, w zakładach wapiennych nastąpiła detonacja ładunku dynamitowego, a mianowicie w czasie wiercenia otworu w bryłach kamiennych, świdru jednego z robotników natrafił na resztki niespalonego ładunku dynamitowego, pozostałego po poprzedniej eksplozji. W tym momencie nastąpił wybuch,

skutkiem którego jeden z robotników, Nowicki, został bardzo ciężko okaleczony. Drugi robotnik, Najszuk, również odniósł bardzo ciężkie obrażenia.

Nieszczęśliwą ofiarę odwieziono do szpitala, gdzie Nowicki walczy ze śmiercią. Przyczyną wypadku, jak wykazało śledztwo, była siła wyższa.

Hipopotam najlepiej zarabia Gaze aktorów zwierzęcych

Na filmowym olimpie w Hollywood wybuchł ostatnio ostry zatarg na tle gaź „aktorów zwierzęcych”. Skoncentrowane w parku zoologicznym okazy zwierząt są nie tylko przedmiotem podziwu zwiedzających, ale częstokroć reżyserzy posługują się nimi w filmach egzotycznych.

Najwyższe honorarium uzyskał hipopotam, własność prywatna znakomitego artysty filmowego Fairbanks'a, osiągając 100 dolarów za dniówkę. Natomiast dyrektor ogrodu zoologicznego zażądał za jeden występ swego imponującego lwa królewskiego 120 dolarów. Zwołana przez inspektora pracy konferencja porozumiewawcza uznała słuszność żąd-

dań dyrektora zoologu. Fairbanks wysunął wobec tego żądanie, by za występy hipopotama płacono mu 150 dolarów.

Sprawa oparła się o komisję, która po długich, burzliwych naradach przyznała słuszność Fairbanks'owi. Jego hipopotam otrzymał zatem najwyższą gaź, jaką kiedykolwiek płacono za występy zwierząt w filmach. W porównaniu z tym honorarium skromnie przedstawiają się zarobki, jakie otrzymują właściciele innych zwierząt. Producent filmowi płać za występ szympansa 30 dolarów, aligatora i węzła boa 25 dolarów. Natomiast konie, psy i koty rasowe otrzymują wynagrodzenie od 5 do 10 dolarów.

Inwazja żydowskich pijawek na wybrzeże morskie

W związku z rozpoczęciem sezonu sprotów, na wybrzeżu pojawiło się sporo żydów, którzy skupiają szprot, przy czym dopuszczają się najrozmaitszych szwindli. Niejednokrotnie kupcy żydowscy każą sobie ryby przesyłać do miejsca przeznaczenia, np. do Warszawy lub Łodzi, a po

Żydowi wara od aryjskiej kultury

Na mocy zarządzenia Izby Kulturalnej Rzeszy zwinęto jeden z antykwariatów berlińskich. Właścicielem antykwariatu był żyd. W myśl ogólnych postanowień uznano za niedopuszczalne uprawianie przez „niearyjskiego handlu aryjskimi dobrami kulturalnymi”.

Czy zaprenumerowałeś już

A B C
Nowiny Codzienne?

Wieści z kraju

od źródeł surowca, dobrze się rozwija i posiada urządzenia techniczne zupełnie nowoczesne. Fabryka wyrabia dykty suchy i mokro klejone, ołszowe i brzożowe, a w ciągu zimy b. r. przystąpi do wyrobu dykt sosnowych oraz płyt stolarskich.

Obecnie przedsiębiorstwo to zatrudnia 620 robotników.

Stare dokumenty odnaleziono w Starym Sączu

W czasie poszukiwań za starymi dokumentami, kustosz ziem sądeckiej p. Szkaradek odnalazł w gmachu magistratu w Starym Sączu akta odnoszące się do historii tego miasta. Akta dotyczą przywilejów nadawanych Staremu Sączowi przez królów Polski oraz do dziejów starego zegara na kościele parafialnym w Starym Sączu.

Potrójny morderca zbiegł do lasu

We wsi Oziarsk powiatu stolińskiego na Polesiu dokonano strasznej zbrodni. Niejaki Teodor Pleszko, mieszkaniec Oziarska, uderzeniem siekiery w głowę zamordował swego sąsiada Reszkę, a następnie ciężko ranił nadleśniczego lasów państwowych w Piotrowicach. Po dokonaniu tych czynów, Pleszko napadł na swego brata Kornela, którego kilkakrotnie uderzył siekierą w głowę, powodując pęknięcie czaszki. Zbrodniarz zbiegł następnie do lasu, gdzie się ukrywa. Poszukuje go policja.

Tragiczny wypadek samochodowy

Na drodze powiatowej w Próchnie na Śląsku wydarzył się wypadek samochodowy. Mianowicie samochód osobowy z niewyjaśnionych dotąd przyczyn wywrócił się w czasie jazdy. Kierowca Jan Przywara poniósł śmierć na miejscu.

Koncert francuski chce objąć Stocznę w Gdyni

Grupa francuskich kapitalistów reprezentujących przemysł okrętowy, podjęła pertraktacje w sprawie rozbudowy stoczni morskiej w Gdyni. Stocznia gdańska przechodziła ostatnio różne koleje. Po zatamaniu się przedsięwzięcia zasilanego przez stocznę w Gdańsku, wykupiono je z rąk nie-

mieckich na rzecz samorządu gdyńskiego. Obecnie — konkretnie francuski chce udzielić stocznii gdyńskiej większej pożyczki, wzmian o kontrolny pakiet akcji.

Zamknięcie zjazdu prawników

KRAKÓW. 9. 11. Uczestnicy 3-go zjazdu prawników polskich w liczbie około 500 przybyli w niedzielę rano z Katowic do Krakowa. W auli Uniwersytetu Jagiellońskiego nastąpiło uroczyste zamknięcie zjazdu w obecności min. Grabowskiego.

Gości powitał rektor U. J., dr. Szafer, wyrażając radość, iż zamknięcie zjazdu następuje w murach najstarszej uczelni polskiej.

Krwawa bójka na weselu

W Okleszu podczas zabawy weselnej w mieszkaniu Jana Marszałka wybuchła awantura, wywołana przez grupę nieproszonego gościa, który wybił szyby, połamał sprzęty i ciężko pokulił nożami kulku w pośrodku weselników, przy czym jednego z pobitych musiano odwieźć do szpitala.

Tragiczne skutki nieostrożności

We wsi Złotno, gminy Brus w powiecie łódzkim, pracujący w polu robotnik Stanisław Ochęcki znalazł stary zapalnik pocisku artyleryjskiego. Wskutek manipulacji nastąpił wybuch, który rozszarpał Ochęckiemu lewą dłoń. Ofiarę własnej nieostrożności przewieziono do szpitala.

4 zabudowania gos odarskie w płomieniach

Wczoraj we wsi Dobryszce, pow. radomszczańskiego w zabudowaniu jednego z gospodarzy nieb. Franciszka Tatary, z nieustalonych dotąd przyczyn powstał pożar, który z błyskawiczną szybkością przerodził się na sąsiednie zabudowania tak, iż w niedługim czasie 4 zabudowania gospodarskie stanęły w płomieniach. Straty spowodowane pożarem wyniosły około 3.000 zł.

Likwidacja zatargu

Inspektor pracy 16-go obwodu piotrkowsko-radomszczańskiego p. Lucjan Wróblewski, zlikwidował w Belchatowie długotrwały zatarg w przemyśle włókienniczym, jaki istniał pomiędzy właścicielami fabryk a robotnikami, w sprawie urlopów wypoczynkowych. Zatarg ten został po odbytej konferencji polubownie zlikwidowany.

Rozbudowa Radomska

(D. A.) Plany rozbudowy m. Radomska, wykonane przez jednego z inżynierów warszawskich, kosztować będą około 30.000 zł. Plany te znajdują się w najbliższych już dniach w posiadaniu Zarządu Miejskiego w Radomsku.

Nowy dworzec autobusowy w Radomsku

Jak się dowiadujemy, w najbliższym już czasie Zarząd Miejski w Radomsku przystąpi do budowy nowego dworca autobusowego, który będzie się mieścić przy ul. Reymonta obok Sądu Grodzkiego.

Znieść wyzysk pośredników O pograwę doli chałupnika

Chałupnictwo odgrywa w życiu gospodarczym drobnego rolnictwa bardzo ważną rolę, niejednym małym warsztat rolny bytuje jako tako tylko dzięki zarobkom z pracy chałupniczej. To też Związek Izby i Organizacji Rolniczych R. P. w zrozmienieniu tej sprawy zmierza obecnie do opracowania ustawy, która by zapobiegała wyzyskowi chałupnika przez pośrednika i nakładcę (przeważnie żyda). Samorząd rolniczy zdążył po tym do opracowania ogólnego programu potrzeb inwestycyjnych i do ustalenia wytycznych produkcji i zbytu wytworów chałupniczych, wreszcie do stwier-

dzenia tych dziedzin, w których import zagraniczny mógłby być zastąpiony przez wyroby drobnego rolnika.

Literatura polska w fińskiej antologii

W Helsingforsie została wydana „Złota księga literatury słowiańskiej”, opracowana przez wybitnego sławistę V. K. Trueta, który przetłumaczył swego czasu „Pana Tadeusza”. W analogii tej znajdujemy dzieła: polski, rosyjski i czeski.

Na specjalną uwagę zasługują starannie opracowane dzieła polski, zawierające poza obszernym omówieniem literatury polskiej tłumaczenia wyjątków z dzieł Kochanowskiego, Fredry, Mickiewicza, Słowackiego, Krasińskiego, Sienkiewicza, Orzeszkowej, Dygańskiego, Sieroszewskiego, Kasprzowicza, Tetmajera, Żeromskiego, Reymonta, Wyspiańskiego i in.

Prasa, omawiając ostatnie dzieło o literaturze polskiej dowodzi, że antologia ta budzi coraz żywsze zainteresowanie wśród szerokiego kół, gdyż „kultura polska, posiadająca nieprzerwaną 400-letnią tradycję, stojąca na tak wysokim poziomie, jest dla Finlandii bardziej bliska i aktualniejsza od literatury rosyjskiej”.

Drugi pawilon polski na wystawie paryskiej

Komitet organizacyjny sekcji polskiej na wystawie paryskiej 1937 r. postanowił wybudować jeszcze jeden pawilon obok pawilonu głównego.

Nowy pawilon ma mieścić ekspozycję przemysłu metalowego, chemicznego i przetwórczego.

Wypadek czy zbrodnia?

We wsi Nowy Dwór wypłynęły zwłoki topielca nieustalonego nazwiska — mężczyzny, lat około 40.

Policja prowadzi dochodzenie, celem ustalenia, czy jest to wypadek samobójstwa, czy też zbrodnia.

Droga odwrotu zamknięta

Krwawe walki na barykadach Madrytu
25.000 czerwonych w matni

PARYŻ, 8. 11. Wedle ostatnich informacji, sytuacja w Madrycie przedstawia się jak następuje: Na ulicach toczą się jeszcze walki, gdyż milicjanci usiłują za wszelką cenę powstrzymać pochód wojsk gen. Franco. Powstańcy zmuszeni są do mozolnego zdobywania ulic za ulicą. Obrońcy miasta wzniesli na ulicach barykady.

Wojska gen. Franco zajmują po przejściu mostu na Manzanares dzielnicę parkową.

Definitywny atak na Madryt nastąpił od strony północno-zachodniej, gdzie kolumna gen. Yagüa poprzez Casa Del Campo usiłowała zająć więzienie, w którym znajdują się setki zakładników. Opór milicjantów został tam złamany dzięki akcji czołgów. W części północno-wschodniej miasta znajduje się strefa, do której chroni się ludność, gdyż generał Franco będzie się starał ośczerdzić tę dzielnicę. W rękach rządowych znajduje się jeszcze kilka dzielnic miasta.

Rozpaczliwa obrona

PARYŻ, 8. 11. Z Madrytu donoszą: Akcja powstańców utrudniona jest przez gwałtowną ulewę, która od rana szaleje nad miastem. Huraganowy wicher uniemożliwia działalność samolotów powstańczych. Do narodowców, którzy dotarli do placu Puerta del Sol, położonym w centrum dzielnicy rządowej, przyłączyli się liczni członkowie Falangi, którzy dotychczas zdołali utrzymać się w Madrycie.

Powstańcy są całkowicie panami obu brzegów rzeki Manzanares z przylegającym do rzeki parkiem i pałacem królewskim. Po ściągnięciu nowych posiłków z Talavery, zajęli oni położoną na południe - wschód od Madrytu miejscowość Vallecas, odcinając wojskom rządowym, broniącym miasta, drogę odwrotu w kierunku Walencji.

Sily rządowe stolicy wynoszą w chwili obecnej około 15.000 żołnierzy milicji i 10.000 ochotników. Przed opuszczeniem stolicy rząd madrycki zarządził przewiezienie wszystkich zapasów żywności, znajdujących się w posiadaniu Banku Hiszpańskiego do Cartageny.

Już tylko konsul...

PARYŻ, 8. 11. (ATE). Według informacji z paryskich kół politycznych, między Paryżem i Londynem toczą się rozmowy.

Strajk w Łodzi?

ŁÓDŹ, 8. 11. Na dzisiejszym zebraniu przedstawicieli związków robotniczych wszystkich fabryk włókienniczych w Łodzi postanowiono zwołać zebranie ogólne na dzień 15 listopada celem omówienia akcji strajkowej. Akcja ta zostanie podjęta w związku z żądaniem robotników zawarcia umowy zbiorowej.

dynamem toczą się ostatnio rozmowy, które dotyczą kwestii ustosunkowania się obu rządów do sprawy uznania rządu gen. Franco. Kwestia ta stanie się aktualna po zainstalowaniu się junty narodowej w zdobytym przez wojska powstańcze Madrycie. W sprawie tej nie zapadły dotychczas żadne postanowienia o charakterze wiążącym.

Ambasador francuski w Madrycie Herbet, przebywa na terytorium Francji. Po ogłoszeniu wiadomości o zajęciu Madrytu przez wojska powstańcze, kierownik ambasady francuskiej o-

bejmie zastępczo konsula francuskiego w Madrycie. Konsul francuski w Walencji otrzymał polecenie reprezentowania Francji wobec rządu Largo Caballero.

W głąb Madrytu

TENERIFA, 8. 11. (PAT). Radiostacja powstańcza opublikowała o godz. 20 min. 30 komunikat głoszący, że wojska powstańcze nadal posuwają się w głąb Madrytu, wśród zaciętych walk ulicznych. Wedle ostatnich jeszcze nie potwierdzonych wiadomości, oddział pułk. Jague zdobył pałac królewski.

Butna mowa kanclerza Hitlera Wiedeń — Londyn — Monachium

Nowe fakty i zarys nowego układu sił

LONDYN, 8. 11. Tel. wł. W tu-
tejszych kółach politycznych zwracają uwagę, że w związku z coraz ściślejszą współpracą Niemiec z Włochami, oraz z konferencją ministrów spraw zagranicznych Włoch, Austrii i Węgier we Wiedniu, wizyta min. Becka nabiera szczególnego znaczenia.

Biok niemiecko - włoski stanowi w tej chwili najsilniejszy czynnik na kontynencie, zgodnie więc z tradycjami polityki brytyjskiej skupia on na sobie uwagę Anglii. Wobec poczucia siły, jakie zdradzają dziś Niemcy hitlerowskie, zagadnienie równowagi europejskiej wymaga ścisłej współpracy Anglii z Polską.

"Konflikt nie jest nieunikniony"

PARYŻ, 8. 11. W związku z wyjazdem min. Becka do Londynu „Le Temps” zwraca uwagę, że „jakkolwiek interesy W. Brytanii mają zasięg światowy, a zainteresowania Polski ograniczają się do spraw europejskich, oba państwa mają jednak wspólne poglądy”.

Zjazd

podoficerów rezerwy

W niedzielę obradował w Warszawie ogólnopolski zjazd prezesów, komendantów i sekretarzy okręgów i kół związku podoficerów rezerwy.

Na zjazd przysłali m. in. depesze z życzeniami generalny inspektor sił zbrojnych gen. dyw. Śmigły - Rydz i minister spraw wojskowych gen. Kasprzycki.

Zjazd uchwalił rezolucję, wyrażającą hołd gen. Rydzowi - Śmigłemu.

Prezesem związku wybrano min. Kościłkowskiego.

dy, nacechowane tym samym realizmem i niechęcią do jakichkolwiek ideologicznych wypraw krzyżowych. W Warszawie i w Londynie uważają, że wybuch nowego konfliktu europejskiego bynajmniej nie jest nieunikniony. To głębokie przekonanie wytworza u obu rządów bliskość poglądów na niektóre sprawy. Ostatnia wizyta min. Becka, następująca po wizycie paryskiej gen. Rydza-Śmigłego i ostatniej wizycie min. Becka w Paryżu, odbywa się w atmosferze szczególnie pomyślnej.

„Świadomi jesteśmy własnej siły” woła kanclerz Hitler

BERLIN, 8. 11. W niedzielę rozpoczął się w Monachium obchód, poświęcony wspomnieniom walk narodowych socjalistów o władzę. W ramach uroczystości zabrał głos kanclerz Hitler, który powiedział m. in.:

„Niemcy słabe, bezradne i lekceważone stały się znów dumnym, potężnym i poważanym państwem. Cały świat zdaje sobie dziś sprawę, że naród niemiecki dba o swój honor. Być może dawniej byliśmy bardziej lubiani, ale na pewno dzisiaj jesteśmy więcej poważani. W latach walki nie starałem się nigdy o sympatie zagranicy — wystarczała mi miłość własnego narodu. Od zagranicy domagamy się tylko takiego szacunku, jaki winien być okazywany każdemu dzielnemu i porządnemu narodowi”.

Szczególny entuzjazm wywołał jeden z końcowych ustępów mowy, w którym kanclerz oświadczył: „Po raz pierwszy świeć ten dzień bez wewnętrznej troski o naród niemiecki. Wiemy wszyscy, że dokoła nas świat płonie, że

Nie odbyły się Hymny narodowe na zamówienie

22 posiedzenie P. A. L. i nowa seria wawrzynów

Na niedzielne dorocznym zebraniu P. A. L. sekretarz generalny P. A. L. Juliusz Kaden-Bandrowski odczytał sprawozdanie z działalności Akademii za rok 1935/36.

Polska Akademia Literatury odbyła 22 posiedzenia plenarne, 4 uroczyste zebrania publiczne, 6 zebranych dyskusyjnych i szereg posiedzeń poszczególnych sekcji i komisji.

W dziale konkursów literackich prowadzono prace nad zakończeniem konkursu powieściowego zorganizowanego w porozu-

mieniu z firmą „Książnica-Atlas” Sąd przyznał tylko drugą nagrodę (1500 zł.) p. Hannie Malawskiej za powieść p. t. „Żelazna Korona”.

Natomiast konkursy na hymn państwowy (!) i hymn sportowy, nie dały żadnych wyników.

W konkursie polonistycznym pierwszą nagrodę w postaci dzieł Zeromskiego i 250 zł. przyznano A. Dziełakowi, absolwentowi 8-jej kl. im. Leszczyńskiego w Ostrołęce, drugą p. A. Pirkowskiej, w Białymstoku. Nagrodę zespołową za najlepsze wyniki z języka pol-

skiego w ciągu całego roku otrzymała 8-ma klasa gimnazjum państwa im. Jabłonowskiej w Białymstoku.

Ostatni rok sprawozdawczy przyniósł między innymi powołanie do życia biblioteki P. A. L. z egzemplarzy przymusowych. — Przygotowano do druku pierwszy rocznik Akademii za lata 1933—1936.

Na wieczornym zebraniu P. A. L. Prof. T. Zieliński wygłosił prelekcję o „Cesarzu Augustie”. Piękną prelekcję znakomitego uczonego nagrodziła publiczność gorącymi oklaskami.

WAWRZYN, WAWRZYN...

Złoty wawrzyn akademicki otrzymali:

LITERATURA

W. Grubiński, J. Iwaszkiewicz, Z. Kossak - Szczucka, L. H. Morstin, J. Parandowski, St. Wasylewski, J. Wittlin, P. Ossendowski, dyplomata angielski E. d'Abernon, generał francuski H. Camon, generał francuski H. Mordacq, wydawca W. Muller-Clemm, prof. A. Drogoszewski, prof. W. Natanson, prof. K. Nitsch, prof. G. Przychocki, członek akademii francuskiej J. Bedier, Paul Cazin, dyr. P. Czerwinski, wojewoda M. Grazyński, J. Kaczkowski, prof. uniwersytetu w Tokio Assadoir Kato, wiceamin. Wł. Kossak, literatka M. Mikkoła (pseud. lit. Maila Talvio), prezydent m. st. Warszawy Stefan Starzyński, gen. B. Wieniawa-Długoszowski.

PLASTYKA I MUZYKA

Olga Boznańska, M. Lalewicz, Fr. Maczyński, J. Pankiewicz, Ludomir Różycki, Z. Stryjeńska, W. Weiss, E. Wittig.

AKTORZY

K. Adwentowicz, J. Chmieliński, J. Osterwa, W. Siemaszkowa, Ir. Sol ska, J. Śliwicki.

PAN MECENAS

Adwokat Cezary Ponikowski. OSREPRZYCHONY OPUSZCZAMY
Gorąco pragniemy zrobić przy jemność odznaczonym srebrnym wawrzynem i wylczyć ich nazwiska, jednak przez wzgląd na czytelników dla braku miejsca, musimy je opuścić.

nasz stary wróg — bolszewizm, grozi zniszczeniem jednego państwa za drugim, lecz nie darmo przez 3 i pół lat w kuźniach naszych dniem i nocą wykrywano broń, aby wyprowadzić naród niemiecki ze stanu bezbronności. — Niemcy otoczyły się stalowym pancernem poza którym mogą żyć bezpiecznie.

Wiem, że nadszedł czas, iż możemy bez trwogi patrzeć w przyszłość: nie dla tego, że nie doceniamy niebezpieczeństwa, lecz, że świadomi jesteśmy własnej siły oporu, nie dlatego, że nie do-

strzegamy trudności, lecz czujemy się zdolni je przezwyciężyć, być może prędzej, niż się spodziewamy nadejście dzień, w którym cała Europa uzna, że państwo nasze stanowi najpotężniejszą ostoję kultury i cywilizacji. Nadejście dzień, gdy wszystkie państwa będą nam wdzięczne za zbudowanie tamy przeciwko nawałi bolszewizmu. Być może rozmaitości apostołów pokoju uznają w końcu, że pokój zabezpieczony być może jedynie dzięki tym siłom, które Niemcy wytworzyli w Europie w ostatniej godzinie”.

Tajemnicza podróż ks. Pawła

stoi w związku z pogłoskami
o restauracji Habsburgów w Austrii

BIAŁOGÓRÓD, 8. 11. Nocy dzisiejszej wyjechał do Londynu ks. regent Paweł. Cel i czas trwania tej podróży są nie znane. Mimo ściśle prywatnego charakteru podróży, tutejsze koła polityczne przywiązują do niej duże znaczenie.

WIEDEN, 8. 11. (tel. wł.). W związku z pogłoskami o restauracji Habsburgów wzbudza ogromną sensację podróż hr. Ciano, który dziś przybył do Wiednia.

Wielką niespodzianką jest też nagła podróż regenta ks. Pawła jugosłowiańskiego do Anglii, gdyż ma ona, prawdopodobnie, związek z pogłoskami o zamiarze restauracji Habsburgów. Ks. Paweł przybędzie do Londynu w czasie,

gdy tam jeszcze będzie bawił min. Beck.

Prześladowana Macierz Szkolna obchodzi swój jubileusz

GDANSK, 8. 11. Uroczystości jubileuszowe 15-lecia istnienia Macierzy Szkolnej w Gdańsku, rozpoczęły się dziś o godz. 10 rano solennym nabożeństwem w kościele św. Stanisława we Wrzeszczu, w południe zaś odbyła się uroczysta akademicka w hali sportowej w Gdańsku, na której obecni byli m. in.: komisarz gen. R. P. minister Papee i biskup gdański ks. O'Rourke.

Gości z Polski powitał prezes

Macierzy Szkolnej Budzyński, oświadczając, że Macierz Szkolna w Gdańsku służyć będzie nadal sprawie szkoły polskiej, szerzyć znajomość języka i kultury polskiej, rozniecać w sercach miłość ojczyzny, budzić poczucie narodu we oraz poczucie łączności z narodem polskim.

Trudne warunki pracy Macierzy Szkolnej w Gdańsku przedstawił dyrektor szkoły polskiej w Gdańsku, Sołtyś.

Po akademii odbył się wspólny obiad, który przeciągnął się kilka godzin w miłym nastroju.

Odwołanie strajku w górnictwie węglowym

KATOWICE, 8. 11. Dnia 8 b. m. obradował w Katowicach kongres rad załogowych, z udziałem przedstawicieli Zagłębia Dąbrowskiego.

Samolot dla woj. Jaroszewicza

W niedzielę na lotnisku Mokotowskim odbyła się uroczystość wręczenia samolotu przez komitet obywatelski wojewodzie Jaroszewiczowi dla uczczenia 10-lecia sprawowania władzy na stanowisku Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Strasza śmierć trzech Polaków

PARYŻ, 8. 11. W jednej z kopalni w Ostricourt zdarzyła się tragiczna katastrofa, której ofiarą padło 3 górników polskich. 200 ton ziemi obsunęło się na grupę złożoną z 10 górników, zasypując 3 Polaków, a mianowicie Kazimierza Mankiewicza, W. Nowaka i Wł. Pankiewicza.

go i Krakowskiego w liczbie ok. 300 osób.

Po burzliwej dyskusji kongres przyjął do wiadomości oświadczenie premiera w sprawie uregulowania czasu pracy w górnictwie i postanowił odwołać zapowiadany strajk.

Szef sztabu Rosji w państwach bałtyckich

RYGA, 8. 11. Jak podają pisma kowieńskie w tych dniach naczelny sztabu generalnego ZSSR marszałek Jegorow odwiedził stolicę państw bałtyckich, Tallin, Rygę i Kowno. Przyjazd marszałka Jegorowa jest odpowiedzią na wizyty naczelników sztabu generalnego Litwy, Łotwy i Estonii, które miały miejsce na wiosnę w Moskwie.

Śmierć malarza

W niedzielę zmarł w Warszawie wybitny malarz - batalista s. p. Jan Rosen.

Bokserzy Poznania zwyciężyli Łódzian

W niedzielę odbył się w Poznaniu mecz bokserski pomiędzy reprezentacjami Poznania i Łodzi. Zwyciężył Poznań w stosunku 1:5.

Wyniki były nast.: w muszej Sobkowiak (P) pokonał na punkty Gambo; w kocuciej Koziołek (P) po równorzędnej walce wygrał z Bartiniakiem; w piórkowej Pęła (P) pokonał nieznacznie na punkty Czesławskiego; w lekkiej Woźniakiewicz (Ł) pokbił przez techniczne k. o. w 3-iej rundzie Barskiego; w półśredniej Misurzewicz (P) przegrał niespodziewanie wysoko na punkty do Ostrowskiego; w średniej Sulczyński (P) wypunktował Bartosiaka; w półciężkiej Pietrzak (Ł) zremisował z Szymurą i w ciężkiej Klimecki (P) wygrał przez techniczny k. o. z Kłodasem.

W piątą bolesną rocznicę śmierci

†
s. p.

Stanisława
Wacławskiego

Studenta Uniwersytetu Stefana Batorego,

który poległ na ulicach Wilna za Wielką Polskę.

POLSKA MŁODZIEŻ AKADEMICKA

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121. Telefony. 666-62 (sekretariat) 666-99 (ogólny). Sekretarz redakcji przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godz. 12—13.

ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 3a. Dział Ogłoszeń i Kantor (prenumerata) — Aleje Jerozolimskie 3a. I piętro, tel. 7-27-33. Skrzynka pocztowa 745. Konto PKO 23400. Adres telegraficzny — ABC Warszawa.

PRZEDSIĄWZIĘCIA: Piotrków Trybunalski, Słowackiego 8. tel. 38. Włocławek, Cyganki 24, tel. 136. PRENUMERATA: miejscowa (z odnoszeniem do domu) i na prowincji zł. 2.30 miesięcznie; wydanie B wraz z działami Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie.

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpal ty (na wszystkich stronach po 6 szpalt): na 1-iej stronie — 1 zł., w tekście (wśród artykułów) — 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr. na ostatniej stronie — 60 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 150 zł., opisy specjalne — 3 zł., lekar- skie — 80 gr. Nekrologia po 2 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy, a tłusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznacza się cyfrą (N.), a komunikaty i wyjaśnienia cyfrą (K.) Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Wydział ogłoszeń: Aleje Jerozolimskie 3 — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz.